

Sygn. I C 172/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Maria Cichoń
Protokolant:	st. sekr. sądowy Elżbieta Drozd

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2015 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa J. D. i M. D.

przeciwko (...) Bank S.A. w P.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. oddała powództwo;
2. zasądza solidarnie od powodów J. D. i M. D. na rzecz pozwanego (...)Bank S.A. w P. kwotę 3617 zł (słownie: trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt. IC 172/15

UZASADNIENIE

Powodowie J. D. i M. D. pozwem z dnia 14.05.2015r. – jak wynika z treści pozwu oraz dołączonych do pozwu dokumentów- domagają się pozbawienia wykonalności tytułów wykonawczych w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku wydanego w dniu 27.08.2014r. w sprawie (...) i nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Słupsku wydanym w dniu 04.02.2009r. w sprawie (...), na podstawie których Komornik Sądowy przy Sadzie Rejonowym w L. R. T., na wniosek pozwanego (...) Bank SA w P. w sprawie (...), prowadzi egzekucję z nieruchomości dla której Sąd Rejonowy w Lęborku prowadzi księgę wieczysta Kw nr (...).

W uzasadnieniu swojego żądania, powodowie działający przez pełnomocnika w osobie E. D., w pierwszej kolejności wskazali, iż Sąd Okręgowy w Słupsku w wyroku z dnia 28.08.2007r. wydanym w sprawie (...) pozbawił w całości wykonalności tytuł wykonawczy obejmujący bankowy tytuł egzekucyjny o nr (...) z dnia 19.01.2007r. Tym samym więc i powodowie nie odpowiadają za dług wynikający z tego bankowego tytułu egzekucyjnego, gdyż ich odpowiedzialność wynika jedynie z hipoteki ustanowionej celem zabezpieczenia roszczeń pieniężnych wynikających z tego bankowego tytułu egzekucyjnego. Dalej powodowie podnieśli, iż nakaz zapłaty z dnia 04.02.2009r., który został zaopatrzony klauzulą wykonalności 26.06.2009r., zgodnie z art. 747 pkt 2-5 kpc powodował zabezpieczenie roszczeń pieniężnych wynikających z tegoż bankowego tytułu egzekucyjnego, w postaci obciążenia nieruchomości obowiązanego hipoteką przymusową . Powyższe zabezpieczenie roszczeń, jak stanowi o tym art. 754¹ § 1 kpc, upadło po upływie miesiąca od

uprawomocnienia się się orzeczenia uwzględniającego zabezpieczone roszczenie pieniężne. W związku z powyższym, zgłosili powodowie wniosek o wydanie przez Sąd , na podstawie art. 754¹ § 3 postanowienia stwierdzającego upadek zabezpieczenia.

I to ta okoliczność (zdarzenie) powoduje, że roszczenie objęte nakazem zapłaty z dnia 04.02.2009r., nie może być egzekwowane. Jako podstawę zgłoszonego żądania wskazali powodowie art. 840 § 1 pkt 1 kpc.

Powołując się na powyższą argumentację złożyli powodowie wniosek o wydanie postanowienia stwierdzającego upadek zabezpieczenia.

Pozwany (...) Bank SA w P. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w wysokości maksymalnej.

W uzasadnieniu swojego stanowiska podniósł pozwany, iż pozbawienie przez Sąd Okręgowy w Słupsku wyrokiem z dnia 28.08.2007r. w sprawie (...) wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) - z uwagi na przedawnienie - nie pozbawiło powoda jako wierzyciela hipotecznego do zaspokojenia swoich roszczeń wynikających z tego tytułu, z nieruchomości obciążonej hipoteką. Zgodnie z art. 77 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, przedawnienie roszczenia głównego pociąga za sobą skutki tylko w sferze obligacyjnej. Wskazał pozwany, iż w sprawie (...) dochodził od powoda M. D. zapłaty nie jako od dłużnika osobistego, lecz dłużnika rzeczowego z tytułu hipoteki. Zarzucił nadto pozwany brak legitymacji procesowej powódki J. D. wskazując, iż tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w sprawie (...) nie został wydany przeciwko niej.

Wskazał również pozwany, iż w przeszłości były przez powoda wytaczane i prowadzone przed Sądem Okręgowym w Słupsku powództwa przeciwegzekucyjne pod sygnaturami akt (...) i (...) co winno skutkować oddaleniem powództwa ze względu na powagę rzeczy osądzonej.

Uzasadniając wniosek o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w maksymalnej wysokości powołał się pozwany na fakt, iż powodowie oraz ich pełnomocnik E. D. wytaczając kolejne bezzasadne powództwo i wnosząc o zawieszenie postępowania egzekucyjnego blokują świadomie prowadzenie przez pozwanego postępowania egzekucyjnego.

Sąd ustalił:

Obecnie, właścicielami nieruchomości zabudowanej położonej w C. gmina W., działka nr (...) o obszarze 1,7218 ha dla której Sąd Rejonowy w Lęborku prowadzi księgę wieczystą (...) są M. D. i J. D., każdy do 1/2 niewydzielonej części.

W dziale IV – Hipoteka wpisana, wpisana jest hipoteka umowna zwykła w kwocie 182442,11 zł z odsetkami od kwoty 101553,86 zł w wysokości 0,6 stopy kredytu refinansowanego NBP +5 punktów w stosunku rocznym, na wniosek wierzyciela hipotecznego (...) Banku (...) SA w P.. Hipoteka została wpisana z tytułu umowy kredytowej (...) zawartej w dniu 23.09.1993r.

dowód: wydruk z księgi wieczystej (...) według stanu na dzień 04.07.2014r. k. 34-55 akt SO w Słupsku (...).

Bank działający pod (...) Bank (...) Spółka Akcyjna, z dniem 28 czerwca 2011r. zmieniła nazwę firmy na (...) Bank Spółka Akcyjna”

dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Poznaniu – Nowe Miasto i W. w P. z dnia 14.09.2011r, sygn. akt. PO VIII Ns-Rej.KRS/(...) – k. 58 akt SO w Słupsku (...).

W sprawie (...) Sąd Okręgowy w Słupsku wydał w dniu 04 lutego 2009 roku nakaz zapłaty, którym nakazał pozwanym M. D., K. D. i A. R., aby zapłacili na rzecz powoda (...) Banku (...) SA w P. kwotę 101 411,00 zł z odsetkami w wysokości 0,6 stopy kredytu refinansowanego N.B.P. plu 5 pkt w stosunku rocznym liczonym od dnia 15 stycznia 2007r. do dnia zapłaty oraz kwotę 4.885,00 zł tytułem kosztów procesu zaznaczając, że spełnienie świadczenia przez jednego

pozwanym zwalnia pozostałych z tego obowiązku, a nadto zastrzegając pozwanym prawo do powoływania w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie ich odpowiedzialności z nieruchomości obciążonych hipoteką na rzecz (...) Banku (...) SA w P. z tytułu umowy kredytowej zawartej 23 września 1993 roku.

Powyższy nakaz zapłaty został zaopatrzony klauzulą wykonalności na rzecz (...) Banku (...) SA w P. w dniu 26.06.2009 r.

dowód: nakaz zapłaty z dnia 04.02.2009r. oraz kserokopia tytułu wykonawczego – k. 47 i 141 akt SO w Słupsku INc 2/09.

Wydał Sąd Okręgowy w Słupsku w dniu 27.08.2014r. wyrok w sprawie (...) na mocy, którego zasądził od J. D. na rzecz (...) Bank SA w P. kwotę 82.592,75 zł wraz z odsetkami umownymi liczonymi według zmiennej stopy procentowej w wysokości 0,6 stopy kredytu refinansowanego NBP plus 5 punktów x 140%, wynoszącej na dzień wytoczenia powództwa 11,20% w stosunku rocznym od dnia 8 lipca 2011r do dnia 07 lipca 2014r. oraz odsetkami ustawowymi od kwoty 82.592,75 zł od dnia 9.07.2014r. do dnia zapłaty, z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanej J. D. wyłącznie do prawa własności udziału w nieruchomości dla której Sąd Rejonowy w Lęborku prowadzi księgę wieczysta Kw nr (...) obciążonej hipoteką na (...) Banku (...) SA w P. z tytułu umowy kredytowej nr (...) zawartej 23 września 1993r.

dowód: wyrok SO w Słupsku z dnia 27.08.2014r.- k. 110 akt (...)

Komornik sądowy przy Sadzie Rejonowym w L. R. T. w sprawie (...), na wniosek z dnia 13 stycznia 2015r wierzyciela (pозwanego w tej sprawie) (...)Bank SA w P. wszczęła i prowadzi przeciwko dłużnikom (powodom w tej sprawie) J. D. i M. D. egzekucję z nieruchomości dłużników położonej w C., dla której Sąd Rejonowy w Lęborku prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...) w celu wyegzekwowania kwoty 82.592,75 zł wraz z odsetkami umownymi od 8 lipca 2011 r. do 7 lipca 2014 r. oraz odsetkami ustawowymi od kwoty 82.592,75 zł od dnia 9 lipca 2014 do dnia zapłaty.

Powyższa egzekucja jest prowadzona przeciwko M. D., na podstawie nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Okręgowy w Słupsk z dnia 4.02.2009 r., sygn. akt (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 26.06.2009 r., a przeciwko J. D. na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 27.08.2014 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 24.11.2014 r.

dowód: dokumenty złożone w aktach (...) – wyciąg z akt złożony w kopercie na k. ...

Wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2007 r. wydanym w sprawie (...) sąd Okręgowy w Słupsku pozbawił w całości tytuł wykonawczy obejmujący bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z 19 stycznia 2007 r. wystawiony przez (...) Bank (...) SA w P. przeciwko dłużnikowi osobistemu E. D. na kwotę 101.553,86 zł z należnymi ubocznymi, z tytułu zaległości w spłacie kredytu, udzielonego E. D. na podstawie umowy nr (...) zawartej w dniu 23.09.1993 r.

Podstawą oddalenia powództwa był uwzględniony przez sąd zarzut przedawnienia, podniesiony w toku postępowania przez dłużnika

okoliczność bezsporna, a nadto dokumenty złożone w aktach sprawy SO w Słupsku, sygn. (...).

Sąd zważył:

Powództwo należało oddalić jako bezzasadne.

Powodowie domagając się pozbawienia wykonalności zaskarżonych tytułów wykonawczych, jako podstawę zgłoszonego roszczenia wskazali przepis art. 840 §1 pkt. 1 kpc. Przepis ten stanowi, że dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu.

Powołali się powodowie w pierwszej kolejności na wyrok Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 28.08.2007 r. wydanego w sprawie (...), którym to orzeczeniem pozbawiono wykonalności bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przez pozwanego Bank z powodu przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem egzekucyjnym wobec E. D. jako dłużnika osobistego banku. Jednakże z zaskarżonych tytułów wykonawczych wynika, że odpowiedzialność powodów względem pozwanego (...) Bank spółki Akcyjnej w P. (poprzednia nazwa (...) Bank (...) SA w P.) ma charakter rzeczowy, to znaczy że jest ograniczona do nieruchomości obciążonej hipoteką na rzecz pozwanego z tytułu umowy kredytowej (...) z dnia 23.09.1993 r.

Podstawą tegoż powództwa przeciwegzekucyjnego nie może więc być okoliczność upadku odpowiedzialności dłużnika osobistego względem wierzyciela, z uwagi na skutecznie podniesienie zarzutu przedawnienia roszczenia, bowiem zobowiązanie powodów względem pozwanego nie wygasło. Według art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 6.07. (...) o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn. Dz. U. 213 poz. 707 ze zm.) hipoteka staje się prawem obciążającym nieruchomość w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości. Przepis art. 244 §1 kc stanowi, że hipoteka jest ograniczonym prawem rzeczowym. Hipoteka nie ulega przedawnieniu. Właściciel nieruchomości obciążonej hipoteką nie może bronić się zarzutem przedawnienia roszczenia wierzyciela hipotecznego o zaspokojenie się z nieruchomości, oznaczałoby to bowiem, że przedawnieniu ulega hipoteka. Powyższe znajduje potwierdzenie w art. 77 ustawy o księgach wieczystych i hipotece zgodnie z którym przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Oznacza to, że upadek odpowiedzialności dłużnika osobistego E. D., nie może zostać uznane za zdarzenia powodujące niemożność egzekwowania roszczeń objętych zaskarżonymi tytułami wykonawczymi.

Brak jest również podstaw do uwzględnienia żądania powodów z powodu „upadku zabezpieczenia” o którym jest mowa w art. 747 pkt. 2 – 5 kpc. Należy wskazać, iż przepisy Kodeksu Cywilnego – Część Druga. Postępowanie Zabezpieczające, w którym zamieszczony jest przepis art. 747 kpc to przepisy z zakresu prawa procesowego i dotyczą one jedynie udzielenia zabezpieczenia roszczeń na czas trwania procesu sądowego i nie mają one zastosowania do hipoteki jako instytucji prawa materialnego.

Zapis w art. 747 pkt. 2 kpc w myśl, którego zabezpieczenie roszczeń pieniężnych następuje przez obciążenie nieruchomości obowiązanego hipoteką przymusową oznacza tylko tyle, że strona dochodząca roszczeń pieniężnych w postępowaniu cywilnym może domagać się udzielenia zabezpieczenia poprzez obciążenie tejże nieruchomości hipoteką przymusową, ale tylko na czas trwania procesu. Przepis art. 754¹ §1 kpc ma zastosowanie jedynie do hipoteki przymusowej ustanowionej przez sąd w toku procesu, na czas trwania postępowania, jako zabezpieczenie roszczeń dochodzonych przed sądem.

Odnosnie zarzutu strony pozwanej co do stanu rzeczy osądzonej, z uwagi na wyroki wydane w sprawie (...) i (...), należy stwierdzić, iż w niniejszej sprawie powodowie podnieśli dodatkowe zdarzenie, powodując w ich ocenie, niemożność prowadzenia przez pozwanego banku egzekucji z przedmiotowej nieruchomości

- a mianowicie „upadek zabezpieczenia”

- i z tych też względów zarzut ten nie zasługuje a uwzględnienie.

Z tych też względów Sąd orzekł jak w pkt. 1 wyroku.

O kosztach procesu, pkt. 2 wyroku, sąd orzekł, na podstawie art. 98 kpc, który wprowadza zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Powodowie przegrali proces i zobowiązani są zwrócić pozwanemu solidarnie koszty procesu, które stanowią koszty zastępstwa procesowego strony pozwanej działającej w tym procesie przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego. Sąd, nie znalazł podstaw do podwyższenia stawki minimalnej należnego pełnomocnikowi wynagrodzenia określonego w §6 pkt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie

czynności radców prawnych i nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 20136, poz. 490 z póź. zm.) Aktywność pełnomocnika strony pozwanej ograniczyła się jedynie bowiem do złożenia odpowiedzi na pozew. Zgodnie zaś z art. 109 §2 kpc sąd orzekając o wysokości kosztów poniesionych przez stronę reprezentowaną przez pełnomocnika będącego radcą prawnym bierze pod uwagę jedynie okoliczności dotyczące tej konkretnej sprawy, tj. nakład pracy pełnomocnika i czynności podjęte przez niego w sprawie.